

CURSUS
SCRIPTURAE
SACRAE

REGUM

BS1325
.3
H8
c.1

007868

EX LIBRIS
HEMETHERII VALVERDE TELLEZ
Episcopi Leonensis

1080020675

V. 22.

H.

CURSUS
SCRIPTURAE SACRAE

AUCTORIBUS

R. CORNELY, I. KNABENBAUER, FR. DE HUMMELAUER

aliisque Soc. Iesu presbyteris

COMMENTARIORUM IN V. T. PARS I

IN

LIBROS HISTORICOS

V

LIBRI SAMUELIS

COMMENTARIUS
IN
LIBROS SAMUELIS

SEU

I ET II REGUM

AUCTORE

FRANCISCO DE HUMMELAUER S. I.

Cum approbatione Superiorum

UNIVERSIDAD DE NUEVO LEON
Biblioteca Alfonso
Biblioteca Universitaria

PARISIIS

SUMPTIBUS P. LETHIELLEUX, EDITORIS

4, VIA « CASSETTE », ET VIA « DE RENNES » 75,

1886

Omnia iura vindicabuntur.

44579

B. S. 1325

• 3

H8

FONDO EMETERIO
VALVERDE Y TELLEZ

LEONI · XIII · PONTIFICI · MAXIMO
COMMENTARIOS · ISAGOGICOS · ET · EXEGETICOS
IN · OMNES · VETERIS · NOVIQVE · TESTAMENTI · SCRIPTURAS
AD · SANCTORVM · PATRVM
ET · VETVSTIORVM · SCHOLAE · DOCTORVM
IVNIORVMQVE · INTERPRETVM
NORMAM · EXACTOS
ADHIBITIS · VBI · OPVS · FVERIT
RECENTIORVM · SCIENTIARVM · SVBIDIIS
AVCTORES · OBSEQUENTISSIMI
SVMMO · ATQVE · INERRANTI · DIVINAE · VERITATIS · INTERPRETI
QVI · SINGVLARI · DIGNATIONE · BENIGNITATIS
ID · QVIDQVID · EST · OPERIS
NOMINI · SVO · INSCRIBI · PERMISIT
PIETATIS · ET · IMMOBILIS · FIDEI · PIGNVS · EXHIBENT
SEQVE · AC · SVA · STVDIA · OMNIA
ADDICVNT · DEVOVENT
SEDIS · APOSTOLICAE · DOCTRINAE · ADSERENDAE
SACRARVM · LITERARVM · AVCTORITATI
PRO · VIRIBVS · PROPVGANDAE

007300

Quum opus, cui titulus est : *Commentarius in libros Samuelis, seu I et II Regum*, auctore P. Francisco DE HUMMELAUER, S. I., aliqui eiusdem Societatis theologi, quibus id commissum fuit, recognoverint et in lucem edi posse probaverint, facultatem concedimus, ut typis mandetur, si ita iis, ad quos pertinet, videbitur.

In quorum fidem has literas manu nostra subscriptas et Societatis nostrae sigillo munitas dedimus.

Fesulis, die 12 Februarii 1886.

A. M. ANDERLEDY, S. I.
Vic. Generalis S. I.

IMPRIMATUR

Parisis, die 9 Martii 1886.

† FRANCISCUS Arch. Larissensis
Coadjutor Parisiensis.

TYPIS MANDETUR

Suessionis, die 12 Martii 1886.

† ODO, Episc. Suessionen. et Laudunen.

CORRIGENDA

Pag. 33, 21 l. דַּם. — 39, 8 puncta שְׂבוּעַת. — 62, 34 l. לֵהֵם. — 107, 29 l. adiectas. — 108, lin. ult. l. in. — 120, 30 l. הַהוּל. — 125, 1 l. post. — 125, 22 l. ideoque. — 125, 22 et 23 l. diutius. — 128, 49 l. deserto. — 128, lin. ult. l. per. — 142, 32 l. agriculturae. — 144, 30 l. diximus. — 210, lin. ult. l. *omnibus*. — 216, 31 post *opaco* claudē parenthesis. — 308 8 l. Thammam. — Nonnunquam literae vel signa in fine vel initio linearum exciderunt, ם in fine vocum hebr. transit in ם : sed haec et his similia indulgens lector facile ipse corriget.

INTRODUCTIO

1. — Libri, quos dicimus Regum priores, *nomen et distinctionem* nacti sunt a LXX; prius enim *unicus liber* erant, *Samuelis* nuncupatus.

Manuscripta et antiquiores editiones hebr. duos libros non distinguunt; neque distinxit *Aq.*, cf. Hexaplam (15. 1442)¹. *Orig.* (20. 382), *Athan.* (26. 1177), *Cyrrill. Hier.* (33. 500), *Hier.* (Prolog. galeat.) testantur, unicum apud Hebraeos fuisse librum. Librorum distinctio, a LXX primum in usum inuenta, per Italam in *Vulg.* transiit atque hinc, simul cum capitulo distinctione, in Biblia hebr. reflexit iter. Liber apud Hebraeos simpliciter « Samuel » audiebat, a Samuelis historia initio descripta, cf. *Orig.* l. c. et titulos *Vulgatae*. « Regum », LXX « Regnorum » nomen a materia derivatum, quae in his libris inchoatur, in sequentibus absolvitur.

2. — Libri *auctorem et fontes* quod attinet, communem fere habes *antiquorum* sententiam, librum esse originis *propheticae*, a *Samuele, Gad* et *Nathan* conscriptum, adhibitis etiam pro altera eius parte fastis regni Davidici.

Princeps huius sententiae fundamentum habes 1 Par. 29, 29 : « Gesta autem David regis priora et novissima scripta sunt in libro Samuelis videntis, et in libro Nathan prophetae, atque in volumine Gad videntis »; et 27, 24 : « Numerus eorum, qui fuerant recensiti, non est relatus in fastos regis David ». Accedit *Ios.* c. Apion. l. 8 : « A morte autem Moysis usque ad imperium Artaxerxis, qui post Xerxem regnavit apud Persas, *prophetae* Moysae posteriores res sua aetate gestas libris complexi sunt ». *Kinchi* alique *Rabbini* tradidere, librum a *Samuele, Gad* et *Nathan* esse conscriptum. *Theodoret.* (80. 329), librum expositorum, haec scribit : « Plurimi fuerunt prophetae, quorum libros quidem non invenimus, nomina autem didicimus ex historia Paralipomenon. Horum unusquisque consueverat scribere, quae contingebant suo tempore.... Alii autem quidam, cum illa collegissent, composuerunt librum Regnorum ». Quibus verbis *Theodoret.* iam duplicem distinguit quaestionem : primam, coaerentiae in nostram librum scripta illa Samuelis, Gad et Nathan; alteram, fueritne horum scriptorum collector seu editor ipse Nathan, trium illorum ultimus, an posterior aliquis Hebraeus. Cum *Theodoret.* affirmat *Diodor. Tars.* (33. 1588), ita librum Samuelis coaluisse, ut, « quae singuli prophetae sui temporis gesta conscripsissent,

¹ His numeris Collectionis Patrum *Migne* tomum et columnam designamus; latini graecivo intelligantur Patres, vix non semper patet.